

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem ve věci

žalobce: **G. S.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina**
se sídlem Wolkerova 4448/37, 586 01

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 6. 2022, č. j. KRPJ-75928-22/ČJ-2022-160022-SV,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 13. 7. 2022 doručenou Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) dne 26. 7. 2022 žalobce brojil proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 6. 2022, č. j. KRPJ-75928-22/ČJ-2022-160022-SV (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění na 70 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 22. 6. 2022, a to ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaná nejprve shrnula zjištěný skutkový stav věci. Policejní hlídka kontrolovala žalobce ve středu 22. 6. 2022 nad ránem na benzínové stanici MOL na 95. kilometru dálnice D1 ve směru na Prahu. Žalobce neměl žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu v ČR. Policisté se pokusili ověřit jeho totožnost skrze otisky prstů, ale nenalezli shodu. Téhož dne v 5:00 hod. proto žalobce zajistili podle § 27 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky („zákon o Policii“). Týž den s ním žalovaná zahájila řízení o správním vyhoštění.
3. O den později, ve čtvrtek 23. 6. 2022, žalovaná vydala napadené rozhodnutí o zajištění, kterým žalobce na 70 dnů zajistila za účelem správního vyhoštění. Opřela se o § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“ nebo „ZPC“). Zajištění žalobce odůvodnila obavou, že by se žalobce v ČR skrýval a mařil by tím výkon správního vyhoštění.
4. Dobu zajištění žalovaná odůvodnila nutností ověřit totožnost žalobce skrze indický zastupitelský úřad. U něj je také třeba zajistit vydání cestovního dokladu. Tento proces podle jejího kvalifikovaného odhadu trvá více než měsíc. Žalovaná dále přihlédla k době nutné pro zabezpečení přepravních dokladů. Ředitelství služby cizinecké policie („ŘSCP“) obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU a zajišťuje policejní eskortu přes dotčené státy. Opětovně také komunikuje s domovským státem cizince ohledně jeho přijetí. Doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje v řádu několika týdnů až měsíců. Délka zajištění stanovená na 70 dní se proto žalované jevila jako momentálně přiměřená. Stanovila ji ode dne omezení osobní svobody, tj. od 22. 6. 2022.
5. Ze spisu plyne, že dne 23. 6. 2022 žalovaná také rozhodla o vyhoštění žalobce. Hned o den později se obrátila na ŘSCP, aby zajistilo ověření totožnosti žalobce a vydání cestovního dokladu. Ke dni vydání rozhodnutí žalované ještě ve spisu nebyla žádná reakce na tuto její žádost.

III. Žaloba

6. Žalobce nejprve směřuje své námitky vůči zdůvodnění délky zajištění. Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32 („citovaný rozsudek“) bylo potřeba, aby žalovaná uvedla, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během 70 dní zajištění. A především, jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. Měla tedy stanovit konkrétní kroky realizace vyhoštění s konkrétním časovým odhadem, což se však nestalo.
7. Následně žalobce namítl, že vznikl časový nesoulad mezi dobou zajištění a vydáním rozhodnutí. Žalovaná ho vydala a doručila dne 23. 6. 2022. Dobu zajištění ovšem stanovila zpětně od 22. 6. 2022. Rozhodnutí žalované proto v rozporu se zákonem působí retroaktivně, a nikoliv jako konstitutivní rozhodnutí správního orgánu.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná uvedla, že ve svém rozhodnutí zmínila konkrétní kroky, které povedou k realizaci vyhoštění žalobce. Uvedla i jejich časový odhad a odkázala na jinou část citovaného rozsudku krajského soudu, podle které ani absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných kroků automaticky neznamená nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Je třeba vždy přihlížet ke konkrétním okolnostem věci. Žalovaná se již

obrátila na ŘSCP, které ve spolupráci s indickým zastupitelským úřadem zajišťuje cestovní doklad. Podobně pak zajistí i přepravní doklady.

9. Počátek doby žalobcova zajištění žalovaná stanovila podle zákona o Policii od okamžiku prvotního omezení jeho osobní svobody dne 22. 6. 2022 v 5:00 hod. Na to navazuje zajištění podle zákona o pobytu cizinců na základě rozhodnutí žalované. O retroaktivitu se tedy nejedná. Z uvedených důvodů žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jednání jako nezbytné.
11. Žaloba **není důvodná**.
12. Podstatou první části žalobních námitek je otázka náležitého zdůvodnění délky zajištění žalobce stanovené na 70 dní. Podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců má totiž žalovaná povinnost v rozhodnutí o zajištění stanovit dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.
13. Určitý praktický návod na to, jak by mělo vypadat odůvodnění vedlejšího výroku o stanovení doby trvání zajištění, poskytuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, ze kterého vycházel i rozsudek krajského soudu, na nějž žalobce i žalovaná v této věci odkazují. Podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu je nutné uvést *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem.“* Soud pak musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že čím delší je stanovená délka zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby zajištění.
14. Jak pak dodala žalovaná, *požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak, že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů*. Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu. Krajský soud si uvědomuje, že pro žalovanou může být v některých případech obtížné přesně odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Pokud ovšem žalovaná takovýto konkrétnější odhad učinit nedokáže, je namíste z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím jednak umožní žalobci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech. A následně soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (viz

citovaný rozsudek krajského soudu, bod 47, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).

15. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, jaké úkony je třeba vykonat za účelem realizace vyhoštění žalobce a uvádí i rámcový časový odhad trvání jednotlivých fází procesu vyhoštění. Odkázala především na nutnost ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání cestovního dokladu skrze indický zastupitelský úřad. Trvá to podle ní více než měsíc. Žalovaná dodala, jak dlouho trvá zabezpečení přepravních dokladů včetně dojednání policejní eskorty přes dotčené státy. Délku tohoto dění odhadla na několik týdnů až měsíců.
16. Je to tvář v tvář výše shrnutým požadavkům judikatury poměrně stručné až hraniční odůvodnění. Ale v konkrétních okolnostech této věci ho ještě podle krajského soudu nelze označit za nepřezkoumatelné či nezákonné. Pokud má první fáze procesu vyhoštění (ověření totožnosti a vydání cestovního dokladu) podle žalované trvat zhruba více než měsíc a v podobném rámci soud zaokrouhlí odhad ve vztahu ke druhé fázi (přepravní doklady a související logistika), kterou žalovaná odhaduje primárně v řádu několika týdnů, k nimž doplňuje rezervu v měsících, lze z rozhodnutí žalované vyčíst, že by zajištění žalobce mělo trvat o něco více než dva měsíce. Tomu stanovená doba 70 dní odpovídá. Jde navíc o dobu zajištění, která *následuje obecně žádoucí praxi, aby žalovaná zajišťovala cizince spíše na kratší dobu, protože díky tomu v případě prodloužení zajištění dá průchod i právu cizinců na pravidelný periodický přezkum zajištění soudem podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech*. Kratší doba zajištění si v tomto případě také nežádá odůvodnění v kvalitě, které by muselo dosahovat zajištění na více dnů (v praxi častých 90 – 120 dnů). Tomu odpovídá i zdrženlivější přezkum krajského soudu (viz závěr bodu 13 výše).
17. Lze pak doplnit, že žalovaná po zajištění žalobce činí kroky směřující k jeho vyhoštění – rozhodla o vyhoštění a požádala hned, jakmile to bylo možné, ŘSCP o zprostředkování ověření totožnosti žalobce a zajištění cestovního dokladu. V době podání žaloby i rozhodování soudu přitom stále neuplynula lhůta, kterou k tomu žalovaná ve svém rozhodnutí vymezila. Z pohledu čl. 5 Úmluvy o lidských právech tedy stále proti žalobci probíhá *řízení o vyhoštění*. Žalovaná tedy aktuálně dává dotčeným zárukám plynoucím z práva na ochranu osobní svobody zadost.
18. Žalovaná z těchto důvodů při stanovení délky zajištění nepochybila. Žalobce ostatně odůvodnění délky jednotlivých kroků procesu přípravy vyhoštění nijak věcně nezpochybňuje. Jeho námitky vůči odůvodnění délky jeho zajištění proto nejsou důvodné.
19. Žalobce pak ve druhém žalobním bodě namítá retroaktivitu stanovení počátku doby jeho zajištění ke středě 22. 6. 2022, ačkoliv napadené rozhodnutí žalované je ze čtvrtka 23. 6. 2022.
20. Krajský soud poukazuje na platnou právní úpravu zajištění cizince dle ZPC. V souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a „*počítá se od okamžiku omezení osobní svobody*.“
21. K omezení osobní svobody žalobce došlo na základě zákona o Policii ČR v den kontroly policejní hlídkou, tj. ve středu 22. 6. 2022 brzy ráno. Žalovaná proto postupovala naprosto v souladu se zákonem, pokud počátek doby zajištění odvinula právě od tohoto data. Nejde o žádnou retroaktivitu, jak uvádí žalobce, neboť výrok rozhodnutí o zajištění, jímž dochází

k zajištění cizince, je konstitutivní, nicméně stanovení doby zajištění již takový charakter nemá.

22. Uvedený výklad je zcela v souladu i s ustálenou judikaturou ve věcech zajištění cizince. Tato námitka žalobce tedy také není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

23. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu pro nedůvodnost zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly, protože jí soud žádnou náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 2. srpna 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce